

**EUROOPA LIIDU
NÕUKOGU**

**Brüssel, 12. veebruar 2007 (15.02)
(OR. en)**

**16879/1/06
REV 1**

CONCL 3

SAATEMÄRKUSED

Saatja: Eesistujariik

Saaja: Delegatsioonid

Teema: **EUROOPA ÜLEMKOGU BRÜSSELIS
14.–15. DETSEMBER 2006**

EESISTUJARIIGI JÄRELDUSED

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele Brüsselis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu (14.–15. detsember 2006) eesistujariigi järelduste muudetud versioon.

1. Euroopa Ülemkogu kohtumisele eelnes Euroopa Parlamendi presidendi Josep Borrelli ettekanne, millele järgnes arvamuste vahetamine. Euroopa Ülemkogu tänab Josep Borrelli Euroopa Parlamendi peresidendiks oleku ajal tema poolt tehtud töö eest.
2. Euroopa Ülemkogu tervitab soojalt Bulgaariat ja Rumeeniat, kes saavad 1. jaanuaril 2007. aastal Euroopa Liidu liikmeteks. Bulgaaria ja Rumeenia ühinemisega jõuab edukalt lõpule viies laienemine.

o
o o

Reforme taotledes: põhiseaduse leping

3. Vastavalt juunis 2006 toimunud Euroopa Ülemkogul kokkulepitule on Euroopa Liit järginud rõõpset lähenemisviisi. Tehes ettevalmistusi jätkuvaks reformiprotsessiks, on Euroopa Liit konkreetsete tulemuste saavutamiseks keskendunud ka kehtivate aluslepingute kohaste võimaluste parimale ärakasutamisele. Eesistujariik esitas Euroopa Ülemkogule hinnangu liikmesriikidega põhiseaduse lepingu teemal peetud konsultatsioonide kohta. Nende konsultatsioonide tulemused antakse edasi järgmisele eesistujariigile Saksamaale 2007. aasta esimesel poolaastal esitatava aruande ettevalmistamise ühe osana. Euroopa Ülemkogu kinnitab taas Rooma lepingute 50. aastapäeva tähistamise tähtsust Euroopa integratsiooniprotsessi väärtuste kinnitamiseks.

o
o o

I. LAIENEMISSTRATEEGIA

4. Euroopa Ülemkogu pidas vastavalt 2006. aasta juunis Euroopa Ülemkogul kokkulepitule ning komisjoni teatise (laienemisstrateegia kohta) ja selle eriaruande (Euroopa Liidu võime kohta integreerida uusi liikmeid) alusel põhjalikke arutelusid laienemise üle. Euroopa Ülemkogu lepip kokku, et laienemise suhtes on uueks konsensuseks, et laienemisstrateegia põhineb kohustuste täitmise kindlustamisel, tingimuste täitmisel ja teavitustegevusel, mis on seotud Euroopa Liidu võimega integreerida uusi liikmeid. Euroopa Liit täidab oma kohustusi laienemisprotsessi kaasatud riikide ees.
5. Laienemine on olnud kordaminek Euroopa Liidule ja kogu Euroopale. See on aidanud ületada lõhesid Euroopas ja toetanud rahu ja stabiilsust kogu kontinendil. See on soodustanud reformide läbiviimist ja tugevdanud vabaduse, demokraatia, inimõiguste ja põhivabaduste austamise ja õigusriigi ühiseid põhimõtteid ning samuti turumajandust. Laiem siseturg ja majandusalane koostöö on suurendanud majanduslikku õitsengut ja konkurentsivõimet, võimaldades Euroopa Liidul paremini vastata globaliseerumisega kaasnevatele väljakutsetele. Laienemine on samuti suurendanud Euroopa Liidule kaalukust maailmas ning teinud temast tugevama rahvusvahelise partneri.
6. Euroopa Liidu integreerimisvõime säilitamiseks peavad ühinevad riigid olema valmis ja suutelised võtma endale Euroopa Liidu liikmelisusega kaasnevad kohustused ning Euroopa Liit peab olema suuteline tõhusalt toimima ja edasi arenema. Mõlemad need aspektid on olulised üldsuse laiapõhjalise ja püsiva toetuse tagamiseks, mida tuleb samuti edendada suurema läbipaistvuse ja parema teavitustegevuse abil.

7. Euroopa Ülemkogu kinnitab, et Euroopa Liit täidab käimasolevate ühinemisläbirääkimistega seotud kohustusi. Ühinemisprotsessi aluseks olevad hiljuti parandatud eeskirjad näevad juba ette tingimuste range täitmise läbirääkimiste kõigis etappides. Euroopa Ülemkogu nõustub komisjoni soovitatud ettepanekutega parandada läbirääkimiste juhtimist ja kvaliteeti. Sellest tulenevalt käsitletakse keerulisi küsimusi, nagu haldusreform ja kohtusüsteemi reform ning korruptsioonivastane võitlus, varases etapis. Peale selle täiendatakse liitumisläbirääkimisi poliitilise ja majandusliku dialoogi tulemustega. Ühinemisprotsessi tempo sõltub reformide tulemustest läbirääkimisi pidavas riigis, kusjuures iga riiki hinnatakse tema enda saavutuste alusel. Euroopa Liit hoidub ühinemiseks mis tahes tähtaegade seadmisest, kuni läbirääkimised on peaaegu lõpule jõudnud.
8. Euroopa Ülemkogu kinnitab veel kord, et Lääne-Balkani riikide tulevik on Euroopa Liidus. Euroopa Ülemkogu kordab taas, et iga riigi edusammud Euroopa Liidu suunas sõltuvad riigi enda jõupingutustest Kopenhaageni kriteeriumite täitmisel ning stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi tingimuste täitmisest. Stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu kohaste kohustuste rahuldav rakendamine (k.a kaubandust käsitlevate sätete rakendamine) riigi poolt on ELi jaoks oluline hindamiskriteerium, kui EL kaalub liikmeks saamise taotlust.
9. Euroopa Ülemkogu rõhutab, et on oluline tagada, et EL suudaks enda arengu säilitada ja seda süvendada. Laienemise tempot kavandades peab arvestama ELi võimet uusi liikmeid vastu võtta. Euroopa Ülemkogu kutsub komisjoni üles esitama komisjoni arvamuses liikmeks saamise taotluste kohta ja ühinemisläbirääkimiste käigus tähtsaimatele poliitikavaldkondadele avaldatava mõju hinnangu. Euroopa Liidu laienedes on eduka Euroopa integratsiooni jaoks vajalik, et ELi institutsioonid toimivad tõhusalt ning et ELi poliitikaid arendatakse edasi ja neid rahastatakse jätkusuutlikul viisil.

Türgi

10. Euroopa Ülemkogu kinnitab 11. detsembri 2006. aasta nõukogu istungil (üldasjad ja välissuhted) vastu võetud järeldused Türgi kohta.

Horvaatia

11. Euroopa Ülemkogu kinnitab 11. detsembri 2006. aasta nõukogu istungil (üldasjad ja välissuhted) vastu võetud järeldused Horvaatia kohta.

Lääne-Balkani riigid

12. Euroopa Ülemkogu märgib, et endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi kandidaatriigi staatus on tunnustus riigi saavutustele reformide läbiviimisel. Euroopa Ülemkogu kutsub üles kiirendama reformide läbiviimise tempot peamistes valdkondades ja rakendama Euroopa partnerluses kindlaksmääratud prioriteete, et liikuda edasi ühinemisprotsessi edasiviimise eesmärgi suunas.
13. Euroopa Ülemkogu tervitab kõigi piirkonna riikidega viisarežiimi lihtsustamise ja tagasivõtulepingute üle peetavate läbirääkimiste käivitamist, pidades silmas läbirääkimiste võimalikult kiiret lõpuleviimist. Nende lepingute sõlmimine edendab inimestevahelisi kontakte ELi ja Lääne-Balkani riikide vahel ning suurendab reisimisvõimalusi, eelkõige noorema põlvkonna jaoks. Thessaloniki arengukava meelde tuletades tunnistab Euroopa Ülemkogu, et Lääne-Balkani riigid peavad tähtsaks viisavaba liikumise väljavaadet. Lisaks rõhutab Euroopa Ülemkogu soovi edendada inimestevahelisi kontakte, tehes samuti kättesaadavamaks rohkem stipendiume piirkonna üliõpilastele.
14. Euroopa Ülemkogu tervitab 19. detsembril Bukarestis allakirjutatava Kesk-Euroopa vabakaubanduslepingu osas tehtud edusamme ja loodab, et sõlmitakse piirkondlik ja kõikehõlmav kaubandusleping. Uus Kesk-Euroopa Vabakaubandusleping on nii majanduslikult kui ka poliitiliselt oluline samm edasi.

15. Serbia ühinemine Euroopa Liiduga on jätkuvalt tervitatav. Tuletades meelde oma 2006. aasta avaldust Lääne-Balkani riikide kohta, kinnitab Euroopa Ülemkogu, et on jätkuvalt kaasatud Serbia Euroopasuunalise liikumise protsessi ning toetab seda. Sellega seoses julgustab Euroopa Ülemkogu Serbia ametivõime kiirendama oma jõupingutusi vajalike tingimuste täitmiseks, nimelt täieliku koostöö tegemiseks endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtuga. Euroopa Ülemkogu on kindel, et kui stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu üle peetavad läbirääkimised on taaskäivitatud, on Serbia suuteline kiirendama oma ettevalmistusi ELi suunas liikumisel, arvestades Serbia märkimisväärset haldussuutlikkust.

II. VABADUSEL, TURVALISUSEL JA ÕIGUSEL RAJANEV ALA

16. Euroopa Ülemkogu tegi kokkuvõtte Haagi programmi rakendamisest ja kordab oma pühendumust arendada edasi vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala.
17. Sellega seoses arutas Euroopa Ülemkogu rände küsimust ja otsustamisprotsessi parandamist vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal.
18. Euroopa Ülemkogu on teadlik sellest, et vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala loomise protsessis puutub Euroopa Liit kokku kodanike pidevate ja kasvavate lootustega, kes soovivad näha konkreetseid tulemusi sellistes valdkondades nagu piiriülene kuritegevus ja terrorism ning samuti ränne. Samal ajal tekitab järjest enam muret, et olemasolevate otsustusmenetluste raames on raske neid ootusi täita.
19. Selle põhjal ning seoses Haagi programmi läbivaatamisega kutsus Euroopa Ülemkogu oma 2006. aasta juunis vastuvõetud järeldustes eesistujariiki üles uurima tihedas koostöös komisjoniga võimalusi vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala otsustamisprotsesside ja meetmete täiustamiseks olemasolevate lepingute alusel.

20. Septembris Tampere toiminud justiits- ja siseküsimuste ministrite kohtumisel läbiviidud analüüsile ja peetud aruteludele tuginedes leiab Euroopa Ülemkogu, et kõigepealt saaks saavutada praktilisi edusamme liikmesriikide pädevate asutuste vahelise operatiivkoostöö tugevdamisel. Euroopa Ülemkogu kutsub nõukogu üles tegema edusamme, võttes arvesse esitatud võimalusi. Samal ajal on Euroopa Ülemkogu veendunud, et vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala täiustamisele suunatud Euroopa Liidu poliitikate edendamise raamistikku tuleb olemasolevate probleemide lahendamiseks reaalselt tugevdada.

Sellega seoses kinnitab Euroopa Ülemkogu veel kord liidu reformiprotsessi kontekstis tunnustatud põhimõtteid. Need moodustavad kõige tasakaalustatuma aluse edasiseks tööks vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal. Neid põhimõtteid võetakse arvesse, kui tehakse otsuseid reformiprotsessi jätkamise kohta.

Terviklik Euroopa rändepoliitika

21. Euroopa Ülemkogu rõhutab rände küsimuse tähtsust Euroopa Liidule ja selle liikmesriikidele. Rändega seotud väljakutsete ja võimaluste käsitlemine kõikide hüvanguks on 21. sajandi alguses ELi üheks olulisemaks prioriteediks.
22. Euroopa rändepoliitika koostamisel lähtutakse 1999. aasta Tampere Euroopa Ülemkogu järeldest, 2004. aasta Haagi programmist ja 2005. aastal rände suhtes vastuvõetud üldisest lähenemisviisist. See põhineb Euroopa Liidu ja tema liikmesriikide solidaarsusel, vastastikusel usaldusel ja jagatud vastutusel. Samuti tuginetakse selles rändajate inimõiguste ja põhivabaduste austamisele, Genfi konventsioonile ning nõuetekohasele juurdepääsule varjupaigamenetlustele. See eeldab tõelist partnerlust kolmandate riikidega ning peab olema täielikult integreeritud Euroopa Liidu välispoliitikatesse.

23. 2006. aastal toimunud sündmused ja üldise lähenemisviisi rakendamisel tehtud edusammud on näidanud, et rännet tuleb käsitleda terviklikul viisil ning et neid jõupingutusi tuleb nüüd tugevdada. Edaspidi tehtavas töös tuleks arvesse võtta komisjoni teatist ning laiendada tegevuste ulatust, hõlmates ka teisi poliitikavaldkondi, ja kohaldada omandatud kogemusi teistele piirkondadele.
24. Sellest lähtuvalt lepib Euroopa Ülemkogu kokku, et 2007. aastal astutakse järgmised sammud:
- a) tugevdatakse ja süvendatakse terviklikul ja tasakaalustatud viisil **rahvusvahelist koostööd ja dialoogi** päritolu- ja transiidiriigiks olevate **kolmandate riikidega**.
Eelkõige:
- süvendatakse partnerlust Euroopa Liidu ning Aafrika ja Vahemere piirkonna riikide vahel, laiendades dialoogi ning tugevdades praktilist koostööd; selles partnerluses toetutakse eelkõige ministrite konverentsidel Rabatis ja Tripolis 2006. aastal ühiselt võetud kohustustele, rännet ja arengut käsitleva ELi ja Aafrika riikide dialoogi raames tehtavale tööle (Cotonou lepingu artikli 13 alusel) ja Euromedi protsessile, kaasa arvatud 2007. aastal toimuvale rändeteemalisele ministrite konverentsile. Rännet käsitleva dialoogi tugevdamiseks lähetatakse 2007. aasta jooksul peamistesse Aafrika riikidesse ELi erimissioone,
 - tõhustatakse rände- ja arengualast tegevuskava, suurendades sidusust Euroopa Liidu erinevate poliitikate, sealhulgas nende rahastamisvahendite vahel, pidades silmas rände algpõhjuste käsitlemist,

- integreerivad liikmesriigid ja komisjon rände- ja arengualased küsimused abipoliitikasse ning abi alasesse programmitöösse, julgustavad päritolu- ja transiidiriike kaasama rändega seotud küsimused, kaasa arvatud vaesuse vähendamise strateegiad oma riiklikesse arengukavadesse ning toetavad suutlikkuse suurendamist rändevoogude tõhusamaks juhtimiseks, sealhulgas koostades iga riigi kohta eraldi rändeprofiilid. Piirkondlike ja riikide strateegiadokumentide uues põlvkonnas hõlmatakse täiel määral seosed rände ja arengu vahel, kui see on asjakohane. Sellega seoses annab komisjoni algatus ELi rände ja arengu programmi loomiseks Aafrikas võimaluse käsitleda seda küsimust lähiajal ja keskmise pikkusega perioodil. Samuti julgustatakse liikmesriike suurendama koordineeritust ning arendama välja ühise programmitöö,
- luuakse iga riigi kohta eraldi rände- ja arengualased koostööplatvormid, koondades asjaomased partnerriigid, ELi liikmesriigid ja komisjoni ning samuti asjaomased rahvusvahelised organisatsioonid, et hallata rännet sidusamal viisil. Komisjoni kutsutakse üles kaaluma päritolu- ja transiidiriikidele suunatud suutlikkuse suurendamise meetmeid,
- tagatakse septembris 2006 toimunud ÜRO kõrgetasemelise rände- ja arenguteemalise dialoogi sidusate järelmeetmete võtmine Euroopa Liidus. EL asub juhtima rände ja arenguküsimuste tõstatamist rahvusvahelise üldsuse tegevuste päevakorda. Selles osas on oluliseks sammuks rahvusvahelist rännet ja arengut käsitleva ülemaailmse foorumi esimene kohtumine Belgias 2007. aasta juulis,
- võetakse meetmeid, et parandada kolmandate riikidega tehtavat tagasisaatmise ja -võtmise alast koostööd, sealhulgas tõhusat tuvastamist ja dokumentide koostamist; erilist rõhku pannakse tagasipöörduvate sisserändajate taasintegreerimisele. Tuleb kiirendada läbirääkimisi EÜ tagasivõtulepingute üle. Sel eesmärgil peaks nõukogu analüüsima täiendavaid võimalusi ja vahendeid, millega liikmesriigid saaksid toetada komisjoni tema püüdlustes sõlmida sellised lepingud Euroopa Ühenduse tasandil ning tagada nende tõhus rakendamine,

- kiirendatakse konkreetset tööd rändeteedel partnerluses kolmandate riikidega, pidades eelkõige silmas inimkaubanduse ja inimeste ebaseadusliku üle piiri toimetamise vältimist ja selle vastu võitlemist, tagades seejuures tõhusa rahvusvahelise kaitse isikutele, kes võivad seda vajada, ja samuti kaitsetutele rühmadele nagu naised, ning nähes ette konkreetseid meetmeid saatjata alaealiste kohta,
 - austades liikmesriikide pädevusi kõnealuses valdkonnas, kaalutakse seda, kuidas saaks hõlmata seaduslikke rändevõimalusi Euroopa Liidu välispoliitikatesse, et arendada välja tasakaalustatud partnerlus kolmandate riikidega, kes on kohanenud Euroopa Liidu liikmesriikide tööjõuturu vajadustega. Analüüsitakse võimalusi soodustada korduv- ja ajutist rännet. Komisjoni kutsutakse üles esitama 2007. aasta juuniks üksikasjalikke ettepanekuid selle kohta, kuidas paremini korraldada seadusliku liikumise erinevaid viise Euroopa Liidu ja kolmandate riikide vahel ning nende viiside kohta teavet jagada,
 - kasutatakse üldist lähenemisviisi seoses Euroopa Liidu ida- ja kagupoolsete naaberpiirkondadega. Komisjoni kutsutakse üles tegema 2007. aasta juuniks ettepanekuid tõhustatud dialoogi ja konkreetsete meetmete kohta;
- b) tugevdatakse **liikmesriikide koostööd ebaseadusliku sisserände vastases võitluses**, võttes arvesse komisjoni teatist seonduvate tegevusprioriteetide kohta. Eelkõige:
- tõhustatakse ebaseadusliku töötamise vastaseid meetmeid liikmesriikide ja ELi tasandil; Euroopa Ülemkogu kutsub komisjoni üles esitama 2007. aasta aprilliks sellega seoses ettepanekuid;
 - võetakse täielikult kasutusele olemasolevad ja uued tehnilised võimalused, et tõhustada piirikontrolli ja võimaldada isikuid usaldusväärselt tuvastada. Eelkõige kutsutakse komisjoni üles esitama enne 2007. aasta lõppu aruanne selle kohta, kuidas parandada juurdepääsukontrolli, kaasa arvatud üldise ning automatiseeritud riiki sisenemise ja riigist väljumise süsteemi sel eesmärgil loomise teostatavuse kohta. Seoses sellega järgitakse kohaldatavaid andmekaitset käsitlevaid sätteid,

- kutsutakse komisjoni üles analüüsima võimalusi töötada välja Euroopa laiendatud solidaarsuse alased poliitikad rände-, piirikontrolli ja varjupaigapoliitika valdkondades, võttes arvesse sel eesmärgil tehtud algatust;
- c) parandatakse **Euroopa Liidu välispiiri haldamist** nõukogu poolt 2006. aastal vastu võetud integreeritud piirihaldusstrateegia alusel. Eelkõige:
- suurendatakse kiiresti Frontexi suutlikkust, et see suudaks järgmisel aastal võtta vastu rändealased väljakutsed ELi välispiiridel, tagades piisava majandusressursside ja töötajate hulga ja nende tõhusa kasutamise, kehtestades protseduurid hädaolukordadeks, tugevdades operatiivvahendeid, tugevdades sidemeid sisserände kontaktametnike võrgustikuga ning viies lõpule agentuuri ja selle ülesannete kavandatud läbivaatamise 2007. aastal,
 - kutsutakse Frontexi üles viima kiiresti lõpule oma käimasolev töö, mida tehakse sellise liikmesriikidele kuuluva tehnilise varustuse keskregistri loomiseks, mida saab anda teise liikmesriigi käsutusse, ning esitama 2007. aasta aprilli lõpuks nõukogule edusammude kohta aruande. Liikmesriike kutsutakse üles riiklike vahendite ja ressursside abil aktiivselt sellele protsessile kaasa aitama,
 - peetakse samuti esmatahtsaks lõunapoolsete merepiiride Euroopa patrull- ja vaatlussüsteemi loomise analüüsimist; Frontexil palutakse võimalikult kiiresti rajada koos piirkonna liikmesriikidega lõunapoolsete merepiiride rannapatrullide alaline võrgustik,
 - tõhustatakse otsimis- ja päästetööde alast koostööd ning tehakse edasi tööd abistamaks suuniste koostamist õiguslike meetmete kohta mere kaudu toimuva ebaseadusliku rände vastu võitlemisel,

- Euroopa Parlamenti ja nõukogu kutsutakse üles saavutama 2007. aasta esimesel poolaastal kiiresti kokkulepe määruse suhtes, millega luuakse piirivalve kiirreageerimisrühmad, ja analüüsima seda mudelit muudes piiridega seotud funktsioonides, nagu humanitaarabi;
- d) **seadusliku rände** osas töötatakse välja hästi korraldatud rändepoliitika, austades seejuures täielikult siseriiklikku pädevust, et aidata liikmesriikidel täita olemasolev ja tulevikus esinev tööjõuvajadus, toetades seejuures kõigi riikide säästvat arengut. Eelkõige tuleks kiiresti analüüsida tulevase komisjoni ettepanekuid, mis esitatakse 2005. aasta detsembri seadusliku rände poliitikakava raames; liikmesriike kutsutakse üles vahetama nõukogu poolt eelmise aasta oktoobris kehtestatud vastastikuse teavituse mehhanismi alusel teavet varjupaiga ja rände valdkondades võetud meetmete kohta;
- e) edendatakse **integratsioonialast** ja kultuuridevahelist dialoogi ning võitlust igasuguse diskrimineerimise vastu liikmesriikide ja ELi tasandil, tugevdatakse integratsioonipoliitikaid ja lepitakse kokku ühised eesmärgid ja strateegiad. Sellega seoses omab erilist tähtsust 2007. aasta mais peetav ministrite konverents integratsiooni teemal;
- f) aastaks 2010 viiakse ellu **Euroopa ühine varjupaigasüsteem**, alustades 2007. aastal selle esimese etapi esialgse hindamisega. Koos selle teise etapi väljatöötamisega tugevdatakse praktilist koostööd varjupaiga küsimuses, eelkõige varjupaigaküsimuste ekspertrühmade ja varjupaikade alase koostöö võrgustiku loomise kaudu; analüüsitakse samuti sellealase koostöö toetamise Euroopa ameti võimalikku loomist;

- g) tagatakse **piisavad vahendid** tervikliku rändepoliitika rakendamiseks, kasutades täiel määral märkimisväärseid rahalisi vahendeid, mis on kättesaadavad, kui kõik olemasolevad eelarveread võetakse täies ulatuses kasutusele ning kui kõiki olemasolevaid võimalusi kasutatakse järjepideval ja sidusal viisil. Sellega seoses annavad tervikliku rändepoliitika toetuseks olulisi vahendeid välispiiride, pagulaste, integratsiooni- ja tagasisaatmisfond ning samuti Euroopa naabruspoliitika ja partnerluse rahastamisvahend (ENPI) ja arengukoostöö rahastamisvahend (DCI). Rände algpõhjuseid aitab lahendada ka Euroopa Arengufond kokkuleppel AKV riikidega pikaajaliste arengupoliitkate kaudu ning samuti toetudes ELi valitsemistava algatuse raames AKV partnerriikide poolt suutlikkuse suurendamiseks osutatavale abile.

25. Komisjoni kutsutakse üles esitama tervikliku rändepoliitika rakendamise kohta aruanne aegsasti enne 2007. aasta detsembris toimuvat Euroopa Ülemkogu.

Schengeni piirkonna laienemine

26. Euroopa Ülemkogu kinnitab nõukogus (justiits- ja siseküsimused) 4.–5. detsembril 2006 kokkulepitud järeldused ning ootab kontrolli kaotamist sisepiiridel 2007. aasta detsembris ja hiljemalt 2008. aasta märtsis, kui on täidetud kõik nõuded Schengeni *acquis'* kohaldamiseks.

Kriisidele reageerimine

27. Võttes arvesse seni saavutatud edusamme, tuleb Euroopa Ülemkogu meelde, kui tähtis on järk-järgult suurendada Euroopa valmisolekut kriisideks ja katastroofideks ning parandada neile reageerimise suutlikkust, tuginedes liikmesriikide poolt kättesaadavaks tehtud vahenditele, ning kutsub järgmisi eesistujariike üles jätkama tööd kõikide kriisireageerimise aspektidega ja andma nõukogule regulaarselt aru tehtud edusammudest.

III. INNOVATSIOON, ENERGIA JA KLIIMAMUUTUSED

28. Lahtis toimunud riigipeade ja valitsusjuhtide mitteametlikul kohtumisel peetud arutelude käigus leiti, et **innovatsioon** on otsustava tähtsusega Euroopa võime jaoks reageerida tõhusalt globaliseerumisest tingitud väljakutsetele ja uutele võimalustele. Euroopa vajab strateegilist lähenemisviisi, mille eesmärk on luua innovatsioonisõbralik keskkond, kus teadmised muudetakse innovatiivseteks toodeteks ja teenusteks. Konkurentsivõime nõukogu määratles strateegilised prioriteedid innovatsiooni soodustamiseks ELi tasandil; tulemuste saavutamisel tehtud edusamme vaadeldakse kevadistel Euroopa Ülemkogu kohtumistel Lissaboni strateegia raames.
29. Eelkõige rõhutab Euroopa Ülemkogu järgmist:
- komisjoni kutsutakse üles esitama 2007. aastal kõikehõlmav intellektuaalomandi strateegia, milles käsitletakse selliseid küsimusi nagu intellektuaalomandi süsteemi kvaliteet. Kuna on vaja välja töötada patendisüsteem, kutsutakse komisjoni üles esitama võimalikult kiiresti teatis patentide kohta;
 - nõukogu ja Euroopa Parlament peaksid pärast komisjoni ettepaneku põhjalikku läbivaatamist kiiresti tegutsema, et võtta 2007. aastal vastu otsus Euroopa Tehnoloogiainstituudi loomise kohta;
 - komisjoni kutsutakse üles esitama kiiresti ettepanekud tööstuse juhitavate ühiste tehnoloogiaalgatuste loomise kohta, eesmärgiga käivitada kõige kõrgetasemelisemad algatused 2007. aastal, kusjuures algatustes osalemine on samuti avatud VKEdele;
 - komisjoni kutsutakse üles tegema asjaomaste sidusrühmadega konsulteerides ettepanek meetme kohta, mis aitaks parandada Euroopa standardiasutuste töömeetodeid ja koguvahendeid. Kiiresti arenevate turgude vajaduste rahuldamiseks tuleb standardid välja töötada piisavalt kiiresti, tagades seejuures koostalitlusvõime.

30. Konkurentsivõime ning innovatsiooni seisukohalt on info- ja sidetehnoloogiad otsustava tähtsusega; esmaste prioriteetide hulka kuuluvad kõiki eesmärke täitvate spektrieraldusmudelite väljatöötamine, kõrgetasemeliste mobiilteenuste edendamine ning võimalikult ulatuslikult kooskõlastatud lähenemisviisi rakendamine digitaalringhäälingule ülemineku tulemusel tekkiva spektrimahu kasutamise suhtes. 2008. aasta kevadel toimuvall Euroopa Ülemkogu kohtumisel vaadatakse Lissaboni strateegia raames läbi Interneti ja võrkude järgmise põlvkonnaga seotud väljakutsed.
31. Võttes arvesse oktoobris toimunud erakorralist tööturu osapoolte tippkohtumist, kutsub Euroopa Ülemkogu üles pidama ulatuslikke arutelusid kaitstud paindlikkuse üle, et edendada paindlikkust koos kindlusega töösuhetes, vähendada tööturu killustatust ja parandada Euroopa tööturu toimimist. Ülemkogu rõhutab tööjõu tootlikkuse suurendamise tähtsust Euroopas, muu hulgas suurendades innovatsiooni ja tööelu kvaliteeti. Euroopa Ülemkogu tervitab Euroopa tööturu osapoolte kavatsust aidata kaasa kaitstud paindlikkuse osas tehtavale tööle enne 2007. aasta kevadel toimuvat Euroopa Ülemkogu tehtavale tööle. Liikmesriigid peaksid samuti jätkama struktuurireformide kindlameelset rakendamist ja kasutama ära praegust soodsat majanduskeskkonda eelarve konsolideerimise kiirendamiseks.
32. Euroopa Ülemkogu tunnistab, et ELi kliimamuutuste poliitikal on tugev seos ELi energiapoliitikaga ning samuti majanduskasvu ja töökohtade loomise ning säästva arengu strateegiaga ning et kõik need ELi poliitikad võivad olla vastastikku üksteist toetavad ja peaksid seda olema.
33. **Euroopa energiapoliitika** väljatöötamise osas, ning viidates 2006. aasta kevadise Euroopa Ülemkogu järeldustele, on saavutatud märkimisväärseid edusamme, eelkõige selle väliste ja sisemiste aspektide vahelise ning energiapoliitika ja muude poliitikate vahelise sidususe tugevdamisel. Lahtis toimunud riigipeade ja valitsusjuhtide mitteametlik kohtumine oli oluline samm Euroopa Liidu poolt kolmandatele riikidele edastatavate energiaalaste sõnumite kooskõla tugevdamise suunas.

34. Euroopa Liit teeb tööd selle nimel, et tagada pikaajaline energia varustuskindlus:
- peamiste tootja-, transiidi- ja tarbijariikide vahelise parema koostöö kaudu,
 - sisemiselt seotud, läbipaistva, mittediskrimineeriva ja ühtlustatud eeskirjadega energia siseturu väljakujundamise kaudu,
 - koostöö arendamise kaudu, et täita vajadused hädaolukordades, eelkõige varustuse katkemise korral,
 - oma energia siseturu põhimõtete laiendamise kaudu strateegiliselt olulistele naabritele, eelkõige energiaühenduse lepingu ja Euroopa naabruspoliitika alusel,
 - sisemiste energiaallikate arendamise kaudu, sealhulgas taastuvate energiaallikate ning uute energiatehnoloogiate väljaarendamise kaudu.
35. Energiatõhusus ja energiasäästus toetavad üheskoos Euroopa energiapoliitika peamisi eesmärke. Seetõttu tervitab Euroopa Ülemkogu komisjoni energiatõhususe tegevuskava ja kutsus üles võtma kiiresti prioriteetsed meetmed.
36. Euroopa Ülemkogu kiidab heaks korrespondentide võrgustiku loomise energia varustuskindluse vallas 2007. aasta alguses. Sellest saab oluline vahend olemasolevate geopoliitiliste ja energiaga seotud andmete kogumiseks ja töötlemiseks. Sellest saab ka Euroopa Liidu üldist strateegiat toetav varajase hoiatamise vahend, eesmärgiga tagada energia varustuskindlus.
37. aasta kevadel toimuval Euroopa Ülemkogu kohtumisel on kavas vastu võtta prioriteetne tegevuskava, mis on osa üldisest Euroopa energiapoliitikast. Selles tegevuskavas sisalduvad energia varustuskindluse välised aspektid. Euroopa Ülemkogu ootab huviga komisjoni strateegilise energiaülevaate eelseisvat esitlemist, mis on osa kõnealuse tegevuskava vastuvõtmise ettevalmistamisest. Euroopa Ülemkogu arutab tulevikus regulaarselt Euroopa energia- ja kliimamuutuste poliitikaid.

38. Võttes arvesse kiireloomulist vajadust energia valdkonnas tehtavate investeeringute järele eelolevatel aastatel, arutatakse kevadel toimuval Euroopa Ülemkogul turvalise, keskkonnasõbraliku ja konkurentsivõimelise energiapoliitika integreeritud lähenemisviisi. See näitab Euroopa Liidu juhtrolli kliimamuutustega seotud eesmärkide integreerimisel muudesse valdkondlikesse poliitikatesse ja meetmetesse.
39. **Kliimamuutuste** probleem omandab järjest suuremat tähtsust, kuna selle pikaajalised tagajärjed muutuvad üha selgemaks ja viimastest uuringutest saadud teabe põhjal kaaluvad tegevusetusest maailma majandusele tekkivad kulud oluliselt üles meetmete võtmisega kaasnevad kulud.
40. Sellega seoses tervitab Euroopa Ülemkogu Nairobis peetud ÜRO kliimamuutuste konverentsi, kus tehti olulisi samme laiapõhjalise kokkuleppe väljatöötamiseks 2012. aasta järgseks perioodiks ning käsitleti mitmeid leevendamise ja kohandamise nõuetega seotud esmaseid probleeme. Ülemkogu märgib samuti rahuloluga edu, mida on saavutatud uuenduslikke rahastamismehhanisme käsitlevate algatuste osas, millega toetatakse ulatuslikku üleminekut uutele ja täiustatud tehnoloogiatele.
41. Pidades silmas ülemaailmse süsinikuturu ülitähtsat rolli ning vajadust tagada pikaajaline kindlus, ootab Euroopa Ülemkogu heitkogustega kauplemise direktiivi eelseisvat läbivaatamist, mis peaks jõustuma 2013. aastal algava kolmanda kauplemisperioodi alguses. Ülemkogu kinnitab ELi heitkogustega kauplemise süsteemi olulist rolli ja pikaajalisi väljavaateid.
42. Kinnitades taas, et kliimamuutused on ülemaailmne probleem, mis nõuab ülemaailmseid lahendusi, ja saades julgustust viimastest kohtumistest ELi ja kolmandate riikide vahel, kaalub Euroopa Ülemkogu 2007. aasta kevadel toimuval kohtumisel 2012. aasta järgset perioodi käsitleva kokkuleppe erinevaid võimalusi, mis oleks kooskõlas eesmärgiga, mille kohaselt ülemaailmse temperatuuri maksimaalne tõus oleks 2°C võrreldes industriaalajastule eelnenud ajajärgu temperatuuriga.
43. Energia- ja kliimamuutuste alase poliitika poliitilist, majanduslikku ja välismõju silmas pidades ootab Euroopa Ülemkogu huviga 2007. aasta kevadisel kohtumisel nendel teemadel toimuvat terviklikku arutelu.

IV. VÄLISSUHTED

44. Euroopa Ülemkogu tervitab ELi strateegia "**EL ja Aafrika: teel strateegilise partnerluse suunas**" rakendamise eduaruannet, mis näitab, et Euroopa suhetes Aafrikaga on astunud samm edasi, ning kutsub üles võtma aruandes 2007. aastaks määratletud prioriteetsed meetmed. Eduaruandes on kirjeldatud edasiliikumise terviklikke võimalusi ELi ja Aafrika partnerluse tugevdamiseks, et tugevdada kontinendil rahu, demokraatiat ja head valitsemistava, majanduskasvu, inimestesse investeerimist ning toetada laiapõhjalist säästvat arengut.

Euroopa Ülemkogu kinnitab veel kord oma pühendumust valmistada ette ELi–Aafrika ühisstrateegia, mis kavandatakse võtta vastu 2007. aasta teisel poolel teisel ELi–Aafrika tippkohtumisel Lissabonis.

Ülemkogu jätkab ELi poolt Aafrika ees võetud kohustuste täitmisel tehtavate edusammude üle järelevalve teostamist, sealhulgas suurendades vastavalt nõukogu 24. mai 2005. aasta järeldustele ELi abi 0,56%ni ELi kogurahvatulust aastaks 2010 ja tagades, et 50% lisaabist läheb Aafrikasse. Euroopa Ülemkogu tuletab samuti meelde eesmärki jõuda 2015. aastaks 0,7%ni ELi kogurahvatulust vastavalt nõukogu 24. mai 2005. aasta järeldustele.

45. Euroopa Ülemkogu väljendab oma täielikku toetust ÜRO erisaadikule Martti Ahtisaarile ja tema jõupingutustele poliitilise protsessi juhtimisel, et määrata kindlaks **Kosovo** tulevane staatus. Tulevast staatust käsitlev lahendus peab edendama paljurahvuselist ja demokraatlikku ühiskonda, mis põhineb õigusriigil ja milles on tulevikku kõigil selle kodanikel, ning aitama kaasa stabiilsuse suurendamisele piirkonnas. Lahendus peab samuti tagama, et Kosovo saab areneda viisil, mis on nii majanduslikult kui ka poliitiliselt jätkusuutlik ning andma sellise visiooni, mis võimaldab Kosovol järgida Euroopa perspektiivi.

Euroopa Liit on valmis täitma olulist rolli staatuse osas saavutatava lahenduse elluviimisel. Euroopa Ülemkogu rõhutab, et on oluline jätkata ELi ja rahvusvaheliste osalejate tulevase kohalolu jaoks tehtavaid ettevalmistusi kooskõlastatuna teiste rahvusvaheliste osalejatega. Euroopa Ülemkogu rõhutab, et on oluline, et tulevane staatuse osas saavutatav lahendus oleks selge, mis võimaldaks Euroopa Liidul reageerida õigeaegselt ja ühiselt. Sellega seoses rõhutab Euroopa Ülemkogu vajadust tagada vajalik rahastamine ELi ulatuslikeks tegevusteks Kosovos.

46. Euroopa Ülemkogu kinnitab veel kord oma soovi tugevdada **Euroopa naabruspoliitikat** (ENP), et tugevdada inimõigustel, demokraatial ja õigusriigil põhinevat majanduskasvu, stabiilsust ja julgeolekut ELi naabruses. Sellega seoses tervitab Euroopa Ülemkogu ENP tegevuskavade (Armeenia, Aserbaidžani ja Gruusia kohta) hiljutist vastuvõtmist ja samuti Liibanoniga ühiselt kokkulepitud ENP tegevuskava ning Egiptusega peetavatel läbirääkimistel saavutatud edu. Komisjoni viimase ENPd käsitleva teatise osas tervitab Euroopa Ülemkogu nõukogu 11. detsembri 2006 istungil (üldasjad ja välissuhted) vastuvõetud järeldusi ning kutsub järgmisi eesistujariike ja komisjoni tööd jätkama.
47. Kesk-Aasia riikidega tehtava tihedama koostöö ja poliitilise dialoogi väljavaadetest julgustatuna kutsub Euroopa Ülemkogu järgmist eesistujariiki Saksamaad üles jätkama tööd ELi strateegiaga **Kesk-Aasia** kohta, pidades silmas selle vastuvõtmist juunis 2007 toimuval Euroopa Ülemkogul.
48. Euroopa Ülemkogu rõhutab mitmepoolse kaubandussüsteemi olulisust ning vajadust saavutada ambitsioonikas, laiaulatuslik ja tasakaalustatud kokkulepe **Doha arengukava** suhtes ning kutsub olulisimaid partnereid üles tegutsema samas konstruktiivse pühendumuse vaimus eesmärgiga viia läbirääkimised eduka lõpuni.
49. Strateegilise kavandamise parandamiseks on välja töötatud meetmed, **mis tagavad sidususe erinevate välissuhete poliitika vahendite kasutamise vahel**, parandades kooskõlastamist rahvusvaheliste organisatsioonidega, sealhulgas ÜROga, ja edendades koostööd ELi institutsioonide vahel ning ELi institutsioonide ja liikmesriikide vahel.

Euroopa Ülemkogu tervitab tehtud edusamme ja kutsub järgmiseid eesistujariike jätkama tööd koos peasekretäri / kõrge esindaja ja komisjoniga, et tagada protsessi järjepidevus.

Arengueesmärkide ühtse integreerimise parandamiseks tuleb astuda edasisi konkreetseid samme, järgides dokumenti "ELi poliitika sidusus arengukohustuste täitmiseks". Euroopa Ülemkogu ootab dokumendi "ühine ELi abi kaubandusstrateegiale" esitamist, mis on oluline element kaubanduse ja arengukava edendamisel.

AVALDUS LÄHIS-IDA RAHUPROTSESSI KOHTA

Euroopa Ülemkogu märgib murega, et Lähis-Ida seisab silmitsi ühe tõsisema kriisiga viimaste aastate jooksul. Selle kriisi keskmes on Iisraeli-Araabia konflikt. EL on võtnud endale kohustuseks leida lahendus ummikussejooksnud rahuprotsessile ja vähendada pingeid kogu piirkonnas üldiselt.

Esimeseks oluliseks sammuks on relvarahu Gaza sektoris. Relvarahu rikkumised peavad lõppema ning relvarahu tuleb kehtestada ka Jordani Läändekaldal. Relvarahu mõttekus ja kestmine tuleb kindlustada poliitilise protsessi kaudu. Sellega seoses võtab Euroopa Ülemkogu teadmiseks peaminister Olmert 27. novembri kõne. EL tervitab president Abbasi ja peaminister Olmert valmisolekut dialoogi jätkata ning kutsub neid tungivalt üles peatselt kohtuma. Euroopa Ülemkogu kutsub ka teisi neliku liikmeid ja piirkondlikke partnereid üles intensiivistama rahuprotsessi hoogustavaid ühiseid jõupingutusi.

Euroopa Ülemkogu tervitab president Abbasi poolt viimase kuue kuu jooksul tehtud jõupingutusi rahvusliku ühtsuse valitsuse moodustamiseks. EL on valmis töötama koos sellise Palestiina seadusliku valitsusega, mis võtab vastu neliku põhimõtteid kajastava platvormi. Kui selline valitsus moodustatakse, võtab EL endale kohustuseks: taastada partnerlus Palestiina valitsusega ning julgustada neliku teisi liikmeid sama tegema; jätkata koos teiste abiandjatega rahalise toetuse andmist ning valmistada koostöös uue valitsusega ette pikaajaline kava suutlikkuse arendamise, piirihalduse ning ühtsete ja tõhusate julgeolekujõudude ning samuti toimiva haldussüsteemi kohta.

Euroopa Ülemkogu nõuab röövitud Iisraeli sõduri viivitamatut vabastamist ning tervitab piirkonnas sel eesmärgil tehtud jõupingutusi, sealhulgas partnerite jõupingutusi. Euroopa Ülemkogu nõuab ka Iisraelis kinnipeetavate Palestiina ministrite ja seadusandjate viivitamatut vabastamist.

Euroopa Ülemkogu märgib, et ajutine rahvusvaheline mehhanism on alates selle käivitamisest 2006. aasta juunis etendanud olulist osa hädavajaliku abi andmisel suurele osale Palestiina rahvastikust. Kõrgelt hinnatakse suuremat abi, mida on sel aastal antud ühenduse eelarvest ja liikmesriikide poolt kahepoolselt, ning teiste abiandjate panust sellesse mehhanismi. Pidades silmas palestiinlaste sotsiaalmajandusliku olukorra pikaleveninud halvenemist, kiidab Euroopa Ülemkogu heaks mehhanismi pikendamise veel kolmeks kuuks kuni 2007. aasta märtsini. Euroopa Ülemkogu nõuab Iisraeli poolt kinnipeetud Palestiina maksu- ja tollitulude vabastamist.

Euroopa Ülemkogu rõhutab veel kord teekaardi täieliku ja kiire rakendamise vajadust. Esimese sammuna ning pidades kinni osapoolte vahel kokku lepitud tähtaegadest, mille täitmist kontrollib nelik, tuleks püüelda järgmiste prioriteetide saavutamise suunas: piiridel liikumist ja nendele juurdepääsu käsitleva lepingu täielik ja kiire rakendamine; Sharm as-Shaykhi kokkulepete täielik rakendamine, sealhulgas vangide vabastamine ning osapoolte vahelise julgeolekukoostöö taastamine; teekaardi esimese etapi raames võetud kohustuste üheaegne rakendamine osapoolte poolt.

Need olulised prioriteedid on siiski alles esimesed sammud, mis peavad viima sisuliste läbirääkimisteni lõpliku staatuse üle, lõppeesmärgiga lõpetada 1967. aastal alanud okupatsioon ning luua sõltumatu, demokraatlik ja elujõuline Palestiina riik, mis eksisteeriks rahus ja turvaliselt kõrvuti Iisraeli ja oma teiste naabritega. Sellega seoses tuleb osapooltel võtta viivitamata konkreetsed meetmed, et lõpetada kõik vägivallaaktid ning rahvusvahelise õigusega vastuolus olevad tegevused, sealhulgas asundustega seotud tegevus ning Palestiina aladele turvatara ehitamine, mis takistavad selle eesmärgi saavutamist. Euroopa Liit ei tunnista ühtegi muudatust enne 1967. aastat kehtinud piirides, välja arvatud need, mis on tehtud osapoolte vahel sõlmitud lepingu alusel.

Euroopa Ülemkogu kutsub nelikut üles olema valmis võtma endale juhtrolli rahvusvahelise üldsuse jõupingutustes, mis tuginevad Iisraeli ja palestiinlaste vaheliste läbirääkimiste edukale tulemusele, eesmärgiga leida terviklik lahendus Iisraeli-Araabia konfliktile, sealhulgas sõlmida rahulepingud Süüria ja Liibanoniga ning normaliseerida täielikult Iisraeli ja Araabia maade vahelised suhted. Kõnealuste eesmärkide saavutamine nõuab laiahaardelist lähenemisviisi, mis hõlmab kõiki asjaomaseid osalejaid; nende jõupingutuste toetamiseks peavad kõik piirkonnas osalejad tegema konstruktiivset koostööd. Teekaardi kohaselt tuleks nelikul osapooltega konsulteerides nende eesmärkide saavutamiseks õigeaegselt kokku kutsuda rahvusvaheline konverents.

AVALDUS LIIBANONI KOHTA

Euroopa Ülemkogu on mures olukorra halvenemise pärast Liibanonis ning rõhutab oma kindlat kavatsust tugevdada Liibanoni suveräänsust, sõltumatust ja territoriaalset terviklikkust. Lahendust praegusele poliitilisele ummikseisule tuleks otsida üksnes dialoogi kaudu ning riigi demokraatlikke institutsioone täielikult austades. Euroopa Ülemkogu kinnitab oma täielikku toetust peaministrile Fouad Siniorale ning seaduslikult ja demokraatlikult valitud valitsusele, kelle eesmärgiks on säilitada dialoog kõigi poliitiliste osalejatega Liibanonis ning tegeleda tema ees seisvate oluliste väljakutsetega, milleks on eelkõige ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni nr 1701 täielik rakendamine ja riigi ülesehitamine.

Euroopa Ülemkogu esitab kõigile piirkonna osapooltele üleskutse resolutsiooni järgida, eelkõige relvaembargo osas. Euroopa Ülemkogu kutsub Iisraeli tungivalt üles lõpetama Liibanoni õhuruumi rikkumine Iisraeli õhujõudude poolt.

Euroopa Ülemkogu mõistab tingimusteta hukka tööstusministri Pierre Gemayeli tapmise ning kõik sise- ja välisjõudude katsed Liibanoni poliitiliste mõrvade või muude terroriaktidega destabiliseerida. Euroopa Ülemkogu loodab, et nende kuritegude sooritajad tehakse kindlaks ning antakse kohtu alla. Sellega seoses tervitab Euroopa Ülemkogu Liibanoni erikohtu staatuse eelnõu kinnitamise Liibanoni ministrite nõukogu poolt vastavalt ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonile nr 1664 ning ootab kohtu loomiseks vajalike järelejäanud sammude peatset astumist.

Euroopa Ülemkogu kinnitab veel kord oma toetust jõupingutustele, mis on suunatud Liibanoni ülesehitamisele ja heaolu saavutamisele. Ülemkogu kordab ELi soovi anda tihedas koostöös Liibanoni valitsusega aktiivne panus 25. jaanuaril 2007 Pariisis Liibanoni toetamiseks toimuva rahvusvahelise konverentsi edukale läbiviimisele. Euroopa Ülemkogu tunnistab kiire rahalise toetuse vajadust, et rajada tugev alus Liibanoni majanduslikule ja sotsiaalsele arengule tulevikus.

Euroopa Liit ja tema liikmesriigid on oma olulise rolliga uues UNIFILis näidanud endi pühendumust rakendada täielikult ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioon nr 1701, pidades silmas pikaajalise lahenduse saavutamist küsimustele, mis viisid möödunud suvel kokkupõrgeteni. Euroopa Ülemkogu tervitab ÜRO peasekretäri hiljutist aruannet ning tema kavatsust uurida võimalusi ÜRO rolli suurendamiseks Shebaa farmide küsimuses, sealhulgas Liibanoni valitsuse ettepanekut allutada piirkond ÜRO jurisdiktsioonile kuni piiride püsiva mahanägemiseni ja piiride suveräänsust käsitleva küsimuse lahendamiseni. Euroopa Ülemkogu kutsub üles viivitamatult vabastama kaks röövitut Iisraeli sõdurit.

Euroopa Ülemkogu kutsub kõiki Liibanoni ja piirkonna osalejaid näitama üles vastutundlikku juhtimistava ning täielikult austama Liibanoni demokraatlikke institutsioone. Süüria peab lõpetama igasuguse sekkumise Liibanoni siseasjadesse ning osalema aktiivselt Liibanoni ja piirkonna stabiliseerimises. Süürial tuleb seda teha, et tal oleks võimalik arendada normaalseid suhteid rahvusvahelise üldsuse, sealhulgas ELiga. Süüria peaks tunnistama Liibanoni erikohust ning sellega koostööd tegema.

AVALDUS IRAANI KOHTA

Euroopa Ülemkogu väljendab sügavat muret seoses Iraani poliitikate negatiivse mõjuga stabiilsusele ja julgeolekule Lähis-Idas. Euroopa Ülemkogu rõhutab, et Iraan peab piirkonnas käituma vastutustundlikult.

Eelkõige mõistab Euroopa Ülemkogu hukka selle, et Iraan ei ole astunud samme, mida nõudsid Rahvusvahelise Aatomienergia Agentuuri (IAEA) direktorite nõukogu ja ÜRO Julgeolekunõukogu, ning nõustub, et sellel on ELi ja Iraani vahelistele suhetele üksnes negatiivne mõju.

Euroopa Ülemkogu kordab oma täielikku toetust jõupingutustele leida läbirääkimiste teel lahendus tuumaküsimusele ning kahetseb, et Iraan ei ole talle kõrge esindaja poolt 6. juunil esitatud kaugeleulatuvaid ettepanekuid tõsiselt kaalunud. Need võiksid olla aluseks pikaajalisele kokkuleppele, mis annaks Iraanile kõik vajaliku kaasaegse tsiviilotstarbelise tuumaenergiatööstuse väljaarendamiseks, lahendades samas IAEA direktorite nõukogu ja ÜRO Julgeolekunõukogu tõstatatud küsimused.

Kuna Iraan ei ole võtnud meetmeid oma kohustuste täitmiseks, toetab Euroopa Ülemkogu ÜRO Julgeolekunõukogu tööd, et võtta vastu ÜRO põhikirja VII peatüki artikli 41 kohased meetmed.

Euroopa Ülemkogu väljendab sügavat muret ELi ja mõnesid liikmesriike puudutavate Iraani valituse hiljutiste avalduste, samuti Iisraeli suunas tehtud ähvarduste ja Iraani kodanike inimõiguste ja poliitiliste vabaduste jätkuva halvenemise üle. Sellega seoses kahetseb Euroopa Ülemkogu, et Iraan tühistas detsembriks 2006 kavandatud ELi ja Iraani kohtumise inimõiguste alase dialoogi pidamiseks.

Euroopa Liit mõistab hukka holokausti kui ajaloosündmuse nii osalise kui ka täieliku eitamise ning on seetõttu kindlalt vastu Iraani ametivõimude korraldatud holokaustiteemalise konverentsi aluseks olevatele põhieeldustele ja selle eesmärkidele.

EL jälgib pingsalt kõiki neid küsimusi ja oma poliitikaid ning kohandab oma lähenemisviisi vastavalt Iraani tegevusele.

AVALDUS AFGANISTANI KOHTA

Euroopa Ülemkogu kinnitas taas oma pühendumust Afganistani rahva ja valitsuse toetamisele ja tugevat poliitilist kohustust tegutseda riigi stabiilsuse ja arengu hüvanguks. Afganistanis on alates 2001. aastast tehtud märkimisväärsed edusamme, sealhulgas poliitiliste esindusinstituutide loomine, vaba ajakirjandus, julgeolekusektori instituutide rajamine, tervise- ja haridussektori tõhustamine, inimõiguste ja naiste olukorra parandamine, toimiva ülemkohtu loomine ning otsus luua nõuandekomisjon kõrgemate ametnike ametissenimetamiseks. Nüüd kui Afganistan on jõudnud määravasse arenguetappi, kutsutakse Afganistani valitsust, keda toetab rahvusvaheline üldsus, võtma täiendavaid kiireid ja koordineeritud meetmeid.

Olles alates 2002. aastast toetanud Afganistani 3,7 miljardi euroga, on Euroopa Liidul juba praegu selles protsessis võtmeroll. EL tegutseb Afganistani kokkuleppe ning ELi ja Afganistani 2005. aasta ühisdeklaratsiooni raames, et edendada Afganistani juhtrolli, vastutust ja isevastutust ning tugevdada demokraatliku, turvalise ja jätkusuutliku Afgaani riigi arengut. EL on valmis oma jõupingutusi intensiivistama. Euroopa Ülemkogu tervitab komisjoni kavatsust jätkuvalt ja kindlalt pühenduda Afganistanis ajavahemikus 2007–2013 asetleidva ülesehitustöö toetamisele. EL jätkab tööd selle nimel, et tagada arenguabi jõudmine riigi kõikides osades elavate afgaanideni.

Julgeolek ja areng on Afganistanis teineteisest sõltuvad. Tugevam rõhuasetus valitsemissektorile ja õigusriigi põhimõtetele peaks tugevdama meetmeid ka teistes valdkondades. Komisjon arendab edasi maaelu arengu, tervisektori ja valitsemissektori, sealhulgas õigussüsteemi programme ning toetab Afganistani riiklikku politseid Afganistani avaliku korra tagamise sihtfondi (LOTFA) kaudu. Komisjon toetab rahaliselt ka mõningaid tsiviiltegevusi, mida liikmesriigid viivad läbi piirkondlike ülesehitusrühmade kaudu. Lisaks analüüsib EL viise, kuidas oma tegevust tõhustada, muu hulgas otsides võimalusi ja tingimusi potentsiaalseks EJKP korrakaitsealaseks tsiviilmissiooniks, mis oleks seotud õigusriigi põhimõtetega laiemalt.

Euroopa Ülemkogu kutsus Afganistani ja Pakistani üles suhteid süvendama ning tegema tihedat koostööd piirialadel valitseva ebaturvalise olukorra lahendamisel.

Euroopa Liit tegutseb koos ÜRO abimissiooniga Afganistanis (UNAMA), NATO ja teiste peamiste osalejatega, sealhulgas rahvusvaheliste finantsinstitutsioonidega, et tõhustada koostööd ja koordineerida tegevusi rahvusvahelise üldsuse ning Afganistani valitsusega. Euroopa Ülemkogu rõhutas ühise koordineerimis- ja järelevalveorgani tähtsust Afganistani kokkuleppe rakendamisel ning jälgib huviga rahvusvahelise kontaktrühma loomise ideed.

AVALDUS AAFRIKA KÜSIMUSTE KOHTA**Sudaan**

Euroopa Ülemkogu väljendab sügavat muret seoses Darfuris valitseva kohutava julgeoleku-, humanitaar- ja inimõiguste olukorraga ning hiljutiste vägivallapuhangutega Lõuna-Sudaanis, millega rikutakse üldist rahukokkulepet. Euroopa Ülemkogu kinnitab taas oma täielikku toetust üldisele rahukokkuleppele ning kutsub kõiki osapooli hoiduma tegevusest, mis võiks ohustada selle tõhusat rakendamist.

Euroopa Ülemkogu tunneb suurt muret vägivalla eskaleerumise üle Darfuris, millel on kahjulik mõju humanitaarabimissioonidele ning mille tulemusena paljud humanitaarabitöötajad on evakueeritud. Ülemkogu kutsub vaenutegevust viivitamatult lõpetama ning rõhutab kõigi osapoolte kohustust austada inimõigusi ja rahvusvahelist humanitaarõigust, kehtivaid relvarahukokkuleppeid ning asjaomaseid ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone. Euroopa Ülemkogu loodab, et Sudaani ametivõimud täidavad oma kohustust tagada tõhus kaitse vägivalla eest kõigile kodanikele ning teha lõpp karistamatusele Darfuris.

Euroopa Ülemkogu tervitab inimõiguste nõukogu eriistungi tulemust Darfuris valitseva olukorra teemal ja soovib tungivalt kokkulepitud hindamissmissiooni võimalikult peatset määramist ja lähetamist.

Euroopa Ülemkogu tervitab Aafrika Liidu rahu- ja julgeolekunõukogu 30. novembri otsust kiita heaks 16. novembril Addis Abebas toimunud kõrgetasemeliste konsultatsioonide järeldused. Ülemkogu palub Sudaani valitsusel tungivalt anda oma selgesõnaline nõusolek Aafrika Liidu missioonile Sudaanis (AMIS) suunatud ÜRO toetuspaketi rakendamisele kogu selle ulatuses. Euroopa Ülemkogu kutsub Sudaani valitsust üles koostöös ÜRO ja Aafrika Liiduga rajama teed selle viivitamatuks rakendamiseks. Raskes humanitaarolukorras on ajal äärmiselt oluline tähtsus. Tuletades meelde ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1591, kutsub Euroopa Ülemkogu Sudaani valitsust tungivalt üles täitma oma kohustusi ja palub nõukogul vaadata oma seisukoht üle järgmisel istungil. Euroopa Ülemkogu kinnitab taas ELi pühendumust toetada rahupüüdlusi Darfuris. Ta jätkab AMISE toetamist, koordineerides tihedalt tegevust ÜROga ning jagades kohustusi teiste rahvusvaheliste partneritega. Euroopa Ülemkogu kutsub rahvusvahelisi partnereid täitma AMISE toetamise lubadusi.

Darfuri rahukokkulepe on ainsaks aluseks poliitilisele protsessile, mille eesmärk on saavutada püsiv rahu Darfuris. Euroopa Ülemkogu kutsub kõiki osapooli alustama viivitamatult dialoogi eesmärgiga muuta Darfuri rahukokkulepe kõikehõlmavaks rahukokkuleppeks. Ülemkogu toetab Darfuri–Darfuri dialoogi ja konsultatsiooni (DDDC) kui poliitiliste läbirääkimiste täiendamiseks vajalikku protsessi.

Darfuri konflikti destabiliseeriv mõju piirkonnas laiemalt, eelkõige Tšaadis ja Kesk-Aafrika Vabariigis, valmistab Euroopa Ülemkogule suurt muret. Ülemkogu kordab, et mis tahes täiendavad pinged kujutavad endast tõsist ohtu rahule ja stabiilsusele kogu piirkonnas. Rõhutades tähtsust, mis on rahvusvaheliste üksuste kohalolekul Sudaani, Tšaadi ja Kesk-Aafrika Vabariigi piiridel, nagu on ette nähtud ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1706, tervitab Euroopa Ülemkogu hiljutist Tšaadi ja Kesk-Aafrika Vabariiki lähetatud ÜRO tehnilist hindamissmissiooni ning ootab selle soovitusi.

Kongo Demokraatlik Vabariik

Euroopa Ülemkogu tervitab soojalt esimeste demokraatlike valimiste edukat läbiviimist Kongo Demokraatlikus Vabariigis enam kui viimase 40 aasta jooksul ning õnnitleb Kongo elanikke, kõiki parteisid ja kandidaate ning sõltumatut valimiskomisjoni. Ülemkogu tervitab Kongo Demokraatliku Vabariigi uut presidenti Joseph Kabilat, kellele koos kõikide poliitiliste parteide ja uute Kongo institutsioonidega usaldatakse ülesanne jätkata rahvusliku leppimise vaimus Kongo Demokraatliku Vabariigi stabiliseerimis- ja ülesehitusprotsessi. Ülemkogu kutsub kõiki poliitilisi tegutsejaid üles osalema konstruktiivselt selles üleminekujärgses protsessis.

Euroopa Ülemkogu tuletab meelde märkimisväärsed jõupingutusi, mis EL on teinud Kongo Demokraatliku Vabariigi toetamisel poliitilisel tasandil ning EJKP vahendite, valimiste ELi vaatlusmissiooni ning Euroopa Arengufondi kaudu ning samuti ELi liikmesriikidega loodud kahepoolsete kontaktide kaudu. Ülemkogu rõhutab eelkõige operatsiooni EUFOR RD Congo edukat lõpuleviimist, mille õigeaegne ja jõuline panus tagas sõjategevuse ärahoidmise ja aitas säilitada rahu valimisprotsessi jooksul. Samuti rõhutab ülemkogu ÜRO olulist rolli ning kutsub üles pikendama Kongo Demokraatlikus Vabariigis läbiviidava ÜRO rahutagamissmissiooni MONUC volitusi ning töötama välja eesmärgipõhise vägede väljaviimise strateegia.

EL jääb täielikult kindlaks oma kohustusele jätkata stabiilsuse ja ülesehitustöö kindlustamise toetamist. On väga oluline, et tulevikus põhineks koostöö uute ametivõimude kindlal pühendumusel järgida head valitsemistava ja tugevdada õigusriiki. Koos Kongo uue valitsusega tuleb töötada välja sobiv ja paindlik mehhanism, et tagada toetuse ja poliitilise dialoogi tõhus koordineerimine.

Euroopa Ülemkogu rõhutab põhjaliku julgeolekusektori reformi läbiviimise olulisust Kongo valitsuse jaoks. EL jätkab EJKP mehhanismide tõhusama kasutamise ning Euroopa Ühenduse ja liikmesriikide suurema toetuse kaudu selles valdkonnas tegutsemise laiaulatuslikku ja sidusat toetamist, tuginedes oma tegevuses EUPOL Kinshasa ja EUSEC RD Congo missioonidele. EL on kinnitanud valmisolekut võtta endale ülesandeks olla tihedas koostöös ÜROga koordineerijaks Kongo ametivõimude toetuseks julgeolekusektoris tehtavates rahvusvahelistes jõupingutustes.

Euroopa Ülemkogu tunnistas, et demokraatliku ja jõuka Sudaani ülesehitamine on terves Ida-Aafrika järvede piirkonnas stabiilsuse ja arengu tagamisel olulise tähtsusega. Ülemkogu tervitab Ida-Aafrika järvede piirkonna teemalise rahvusvahelise konverentsi raames saavutatud edusamme, ning innustab kõiki olulisemaid osalevaid riike tegutsema edasi piirkonnas tihedama koostöö ja dialoogi edendamisel.

Somaalia

Euroopa Ülemkogu toonitab Somaalia olukorra tõsidust ning rõhutab Somaalias rahu ja stabiilsuse tagamise strateegilist tähtsust. Ülemkogu kinnitab taas ELi toetust üleminekuaja föderaalharta rakendamisele tõhusate, laiapõhjaliste ja elanikkonnarühmi esindavate üleminekuaja föderaalinstitutsioonide kaudu. EL on jätkuvalt pühendunud poliitilise lahenduse saavutamisele avatud poliitilise dialoogi kaudu. Euroopa Ülemkogu kutsub üleminekuaja föderaalinstitutsioone ning Islami Kohtute Liitu üles jätkama 2006. aasta juunis Khartoumis Araabia riikide liigaga algatatud läbirääkimiste protsessi ning kutsub osapooli tungivalt üles alustama sisulisi läbirääkimisi. EL on valmis jätkama kõnealuse protsessi toetamist.

Euroopa Ülemkogu kutsub üleminekuaja föderaalinstitutsioone ja Islami Kohtute Liitu üles hoiduma mis tahes tegevusest, mis võiks dialoogi ohustada, ning eelkõige täitma Khartoumi kõneluste raames võetud kohustusi. Ülemkogu kutsub mõlemaid osapooli üles astuma koheseid samme valitsevate pingete leevendamiseks ja eelkõige kutsub ülemkogu Islami Kohtute Liitu üles hoiduma mis tahes meetmetest, mille eesmärgiks on tema kontrollitava territooriumi laiendamine.

Euroopa Ülemkogu kutsub samuti üles kõiki, eelkõige kõnealuses piirkonnas asuvaid riike otsima Somaalia olukorrale rahumeelset lahendust, hoiduma tegevustest, mis võiksid ohustada relvarahu ja poliitilist protsessi ning järgima täielikult relvaembargot.

EL teeb koostööd rahvusvaheliste ja piirkondlike organisatsioonidega, et edendada rahu ja leppimist Somaalias. Euroopa Ülemkogu tervitab ÜRO Julgeolekunõukogu 6. detsembri resolutsiooni 1725 (2006), millega antakse luba kaitse- ja koolitusmissiooni loomiseks Somaalias, mis toetab rahu ja stabiilsust avatud poliitilise protsessi kaudu.

Côte d'Ivoire

Euroopa Ülemkogu väljendab oma muret seoses ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni nr 1721 rakendamise viibimisega ning jätkuvate takistustega Côte d'Ivoire'i rahuprotsessis. Ülemkogu tuletab meelde, et resolutsioon, milles sätestatakse ülemineku pikendamise lõplik raamistik, on kõikidele Côte d'Ivoire'i osapooltele siduv. Ülemkogu kutsub kõiki Côte d'Ivoire'i osapooli üles toetama täielikult peaminister Konan Bannyt, et tal oleks tegelik võim, mis võimaldaks tal rakendada talle antud volitusi vabade ja õiglaste valimiste korraldamiseks 31. oktoobriks 2007.
